Kina – Beijing och Shanghai

Jan 2013

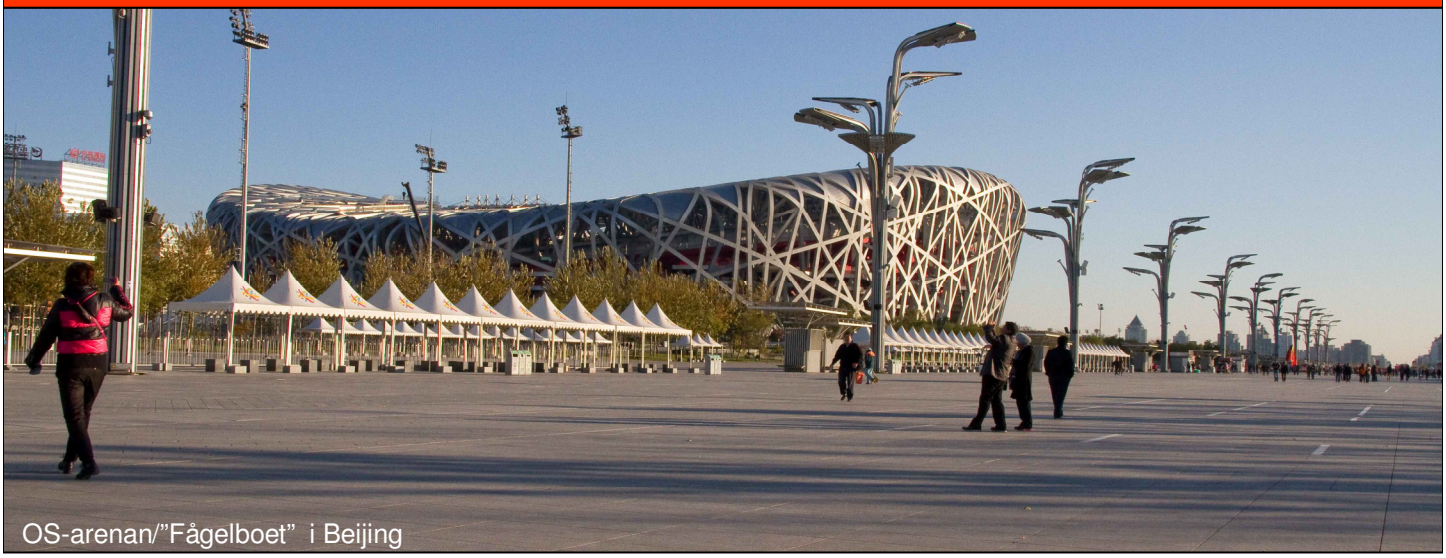

OS-arenan/”Fågelboet” i Beijing

I november 2012 besökte vi Kina. För första, men säkert inte sista gången. En ny värld, för oss, med enorma kontraster och där många av våra förutfattade meningar fick ändras. Oerhört nyttigt! Att det samtidigt sändes en mängd olika program om Kina på SVT ökade kunskapen och intrycken ytterligare.

Rese-fakta

Vi reste med Albatros Travel. Allt fungerade alldeles utmärkt. Från bokning, resan, boende, guidning och mat. Kan rekommenderas.

Vårt mål var att få se de stora sevärdheterna i Beijing samt uppleva Shanghai. Allt fick vi se och mer därtill. Resan gick först till Beijing, efter ungefär halva tiden snabbtåg till Shanghai och därifrån resa hem till Sverige.

Vi vill med detta lilla resereportage förmedla några intryck och erfarenheter för dig som reser till Kina för första gången.

Kina-fakta

Invånare:	ca 1,3 miljarder
Huvudstad:	Beijing
Religion:	Taoism, Buddism
Valuta:	Renminbi Yuan

Enligt www.citypopulation.de
Kinas tre största städer:

1. Guangzhou ca 26 milj invånare = världens näst största stad efter Tokyo
2. Shanghai ca 25 milj inv
3. Beijing ca 16 milj inv

Enligt lokalguiderna har Beijing ca 20 milj inv och Shanghai ca 21 milj. Att definiera en stads storlek är inte entydigt.
Kina har enl www.citypopulation.de 78 städer med över 1 milj invånare av totalt 493 i världen.

Resan

Vi flög Stockholm – Köpenhamn – Beijing. Restid ca 10 timmar. Dessutom en tidsförskjutning på 6-7 timmar (sommar/vintertid). Beijing har kallt och blåsigt vinterhalvår, sommartid lär det vara rejält varmt. När vi hade landat på Beijings enorma flygplats vid lunchtid så fördes vårt bagage separat till hotellet och vi, ressällskapet, for direkt till första sevärdheten. Det här ställer krav på flexibel klädsel. **Tips!** Vid bagagebandet finns små hytter att snabbt byta om i.

Ombyteshytter på Beijings flygplats

Hänvisningsskylt på flygplatsen

Affärsskyltar i hotellkvarteret

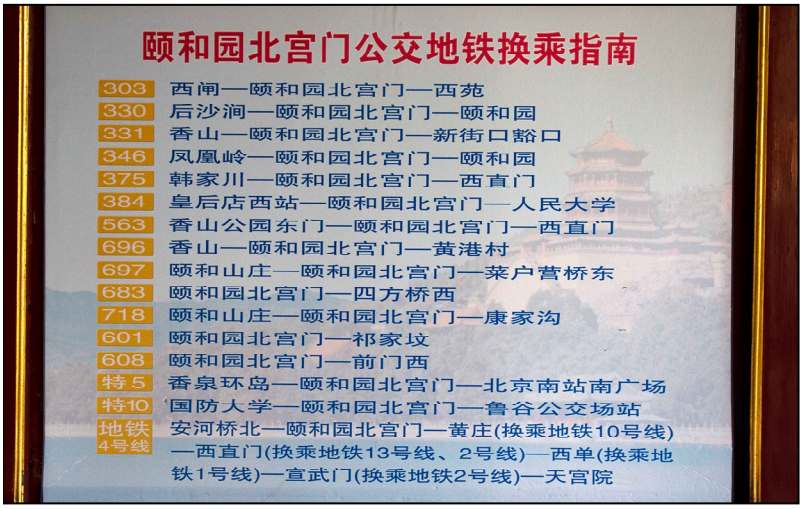

Vilken buss skall jag ta?

Språk

Jag har sällan känt mig så utlämnad att inte kunna någonting av ett språk. Inte kunna förstå texten, att inte hjälpligt med en parlör kunna ljuda fram ett ord. Språkligt handikappad. I länder med västerländsk text går det i alla fall läsa gatuskyltar, kanske förstå vad de säljer i en affär,… Här är det tvärstopp. Vi försökte lära oss några vanliga ord som hej/god dag, tack, ja och nej. Men sedan tog det stopp. När vi senare förstod att ordet för hej kunde ha fyra helt olika betydelser beroende på hur vi la tonfallet. Om jag avsåg att säga hej/god dag och kinesen hör att jag säger häst eller mamma, så blir det en del missförstånd.

Beijing och Shanghai gästas av miljoner turister varje år, en befolkning som är Kinas mest välutbildade och som gärna tar kontakt med västerlänningar för att pröva sin engelska. Visst, i dessa städer går det att orientera sig, inte minst när många sevärdheter har information på engelska. Men det var skönt att ha guider och ett ressällskap att luta sig emot.

Att första gången resa till Kina på egen hand kräver mer mod än vi hade.

Tips! I hotellvestibulen ligger kort med hotellets namn samt ofta kompletterat med text som; Var snäll och kör mig till detta hotell. Plocka på dig dem. Du vet inte när du behöver ett för att ta dig hem. Och taxi är billigt.

Tips! I guideboken läste jag om att det är vanligt att personer vill träna sin engelska och vill ta med dig till ett thehus. Det kan följas av en mycket dyr nota. Ensam på fotopromenad i Shanghai blev jag uppvaktad av tre förtjusande unga damer. Jag avböjde. Var det klokt eller missade jag något?

Beijing – den norra huvudstaden

Från Peking till Beijing. 1958 justerade kineserna sitt sätt att omvandla sina skrivtecken till västerländsk text. Då fick Bei (norr) Jing (huvudstad) sitt namn. Ett namn som kineserna alltid har använt och känner igen.

Genom staden går en syd-nordlig axel. Längs den axeln/linjen ligger en rad kända monument. I söder har vi Himlens tempel, därefter Himmelska Fridens Torg, Kejsarstaden, Kolkullen och längst i norr den nybyggda OS-arenan.

Det är gott om folk i Kina. Främst kineser, men de trängs med massor av turister från alla länder. Guidegrupper överallt. Under vinterhalvåret dock lite mindre vilket flera av våra medresenärer vittnade om. Många var här på sitt andra eller tredje besök.

Under vinterhalvåret blåser det ofta kyligt från bergen i nordväst. Det var riktigt småkallt under våra dagar där, 3-7 grader. Men i gengäld var vädret strålande. Den smog som oftast ligger över staden var som bortblåst.

Under 1200-talet regerade mongolerna och anlade sin huvudstad där idag Beijing ligger. Djingis Kahns sonson Kublai Kahn blev den förste kejsaren i Yuandynastin. 1368 besegrades de av Mingdynastin som rev deras palats. De bygde det befintliga palatset strax söder om det gamla och med jorden från alla de grävda kanalerna i nya kejsarpalatset övertäcktes Kahens palatsbyggnader. Platsen kallas Kolkullen (Jingshan-berget) och är 60 meter högt. En fantastisk utsikt från toppen om du orkar alla trappstegen.

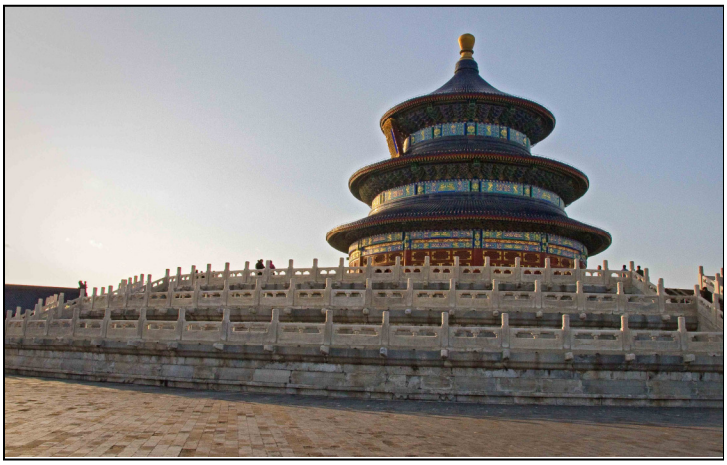
Himlens tempel där kejsaren bad om god skörd

Himmelska fridens torg – världens största

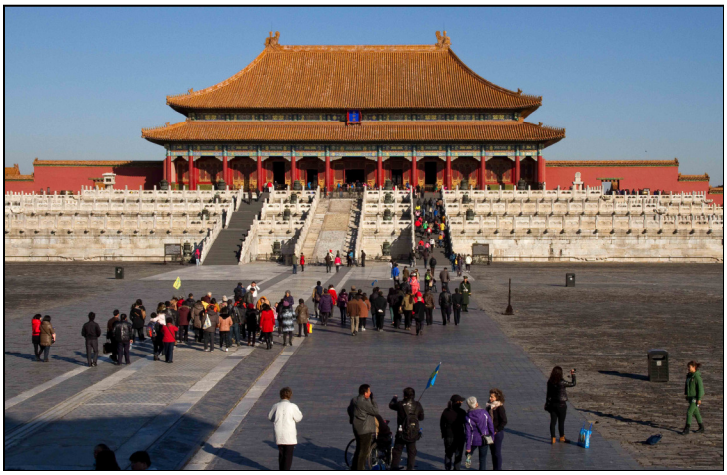
Kejsarstaden

Muren, en bit öster om Badaling efter det första branta krönet

Glada och frusna grabbar på muren

En ung mamma med sin lilla dotter

Helgdagar

När helgen kommer besöker kinesen sina sevärdheter, parker, affärer osv. Allt blir om möjligt än mer fullproppat. Att kolla in när de olika stora helgerna är, samt det kinesiska nyåret (när många kineser är lediga i 1-2 veckor och matställen kan vara stängda), kan vara klokt. Att anpassa sin resa till när det är mindre med folk. Själva kom vi till Beijing mitt i partikongressen. Tursamt nog öppnades det avstängda Himmelska fridens torg samma dag vi gick dit.

Kinesiska Muren – The Great Wall

Ett självklart måste. En mäktig känsla att stå och se ut över drakryggsbergen. Nästan andäktigt!

Det vi inte hade tänkt på här hemma var att muren ligger på ca 800 meters höjd. Mycket kallare än i Beijing. Att det dessutom blåste halv storm gjorde det inte bättre. Mössförsäljarna hade goda tider. Det var säkert uppemot 20 minusgrader, trots solskenet. Enda fördelen var att efter en bits promenad på muren blev det relativt glest mellan besökarna. Muren är oerhört kuperad och på de brantaste bergskrönen var det mycket branta trappsteg.

Tips! Ta med förstärkningsplagg, det är mycket kallare här än i Beijing.

Fotografera människor

Kineser verkar älska att fotografera, sig själva och andra. De yngre upplever jag mera spontana, vill gärna vara med på bild och det blev som en lek. Fotograferar du mig så fotograferar jag dig. Undrar på hur många bilder jag finns med, tillsammans med kineser. Många unga kan engelska, om än knaggligt, men att be om att fotografera är inte så svårt att lösa med teckenspråk.

Tips! Be om lov innan du plåtar, inte minst äldre. Det finns många som av trosuppfattning inte vill vara med. Vissa verksamheter eller sysselsättningar ville inte vara med på bild. Ett kortspelande gäng herrar med pengar i potten avvisade mig ganska bryskt.

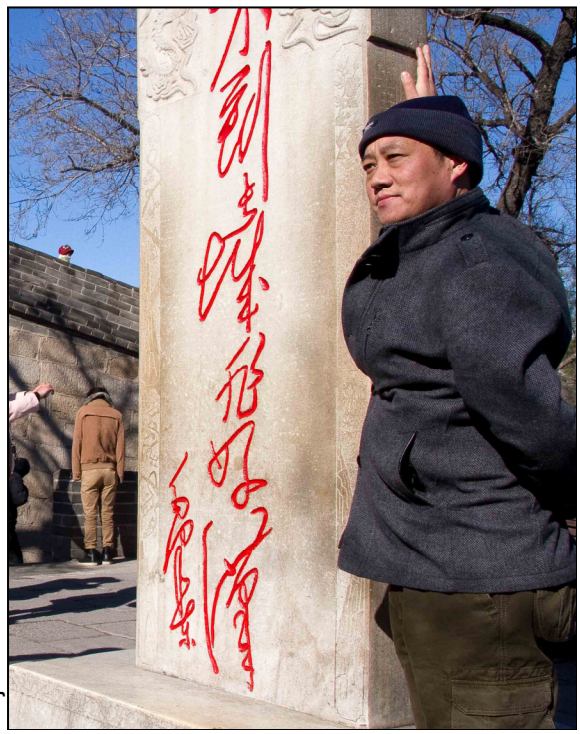

Självklart en bild framför minnesstenen vid muren.

Detaljer

Att inte bli gripen av det storslagna är en omöjlighet. Alla stora monument, byggnadsverk, tempel, murar, parker,…
Det tog ett tag innan vi började stanna upp och också beundra de små sakerna. Taken som bestod av mängder med utsirningar, alla målningar, träarbeten och keramik. Mönster, färger och former som inte vi är vana vid. Så främmande, spännande och fulla med symbolik, vi inte förstår.

Tågresa till Shanghai

Mellan Beijing och Shanghai går det snabbtåg. Cirka 120 mil med några få korta stopp efter vägen. Hastigheten låg normalt på 300km/h. Enl. uppgift går det 45 tåg i vardera riktningen/dag och varje tågset tar ca 1.000 passagerare.
Stationen i Beijing var stor, den i Shanghai verkade om möjligt ännu större.

Ströget längs Huangpufloden på Bundsidan

Shanghai – mötet mellan öst och väst

Vid första mötet med Shanghai känns staden inte alls kinesisk. Flerfiliga motorvägar leder in till staden från järnvägsstationen, vägkorsningar där vägarna möts i flera våningar, skyskraporna sträcker sig högt upp mot himlen och på gatorna trängs de senaste märkesbutikerna med varandra. Men bara runt hörnet finns det ett gytter av gator, marknader och matstånd. Ett kinesiskt liv som är så fullständigt främmande för oss svenskar. Likadant var det i Beijing också. Men vi hade mer egen tid till förfogande i Shanghai och därmed tid att strosa runt och undersöka efter eget gottfinnande.

Bara några tvärgator från hotellen eller fina affärsgatan finns detta gytter, dofter och folkliv. Vi uppfattade att Shanghais centrum var mycket mer koncentrerat och därmed lättare att både överblicka och hantera., jämfört med Beijings. Stadens omvandlig från en ganska sliten stad till det vi har sett är genomfört på ca 20 år och med det följer att den känns mer västerländsk. Likaså att skyltar och informationstavlor i större utsträckning är anpassade för turisten. Väldigt många av sevärdheterna ligger så koncentrerat att det känns fullt möjligt att utforska staden till fots.

Stadens koloniala arv märks mycket tydligt. Shanghai var många länders hamn- och handelsstad i Kina från 1840-talet till ca 1940. En stad som då styrdes av brittiska, franska, tyska och amerikanska, mfl affärsmän. Längs floden går den kända gatan Bund, kantad av stenhus från kolonialtiden. Mitt genom centrum och ner till Bund, går den nya affärsgatan Nanjing Road.

Nanjing Road

Chinatown

Närmare sinnesbilden av Kina än att vandra runt i alla gränderna i Shanghais eget chinatown (söder om Shanghai Old Street) är svårt att tänka sig. Utomhusmarknaderna med råvaror, kläder, levande höns och ullhandskrabbor och saker du inte förstår. Matlagning och servering utomhus.
Kläder hängs på tork på eltrådarna. Vardagslivet pågår helt offentligt.
Några kvarter närmare Nanjing Road övergår gyttret till ett mer organiserat gytter av basarer, butiker, thehus. Betydligt finare men lika mycket prutande.

Toaletter

Vi bekymrade oss lite granna innan resan för de kinesiska toaletterna – ett hål i golvet. Visst fanns de. Men på nästan alla ställen vi var på fanns det även ett västerländskt alternativ,

Tips! Ta med dig toalettpapper och våtsavetter i fickan/ryggsäcken. Det var konstant brist på papper och rengörningen var det si och så med.

Nanjing Road

Den centrala shoppinggatan sträcker sig i fyra kilometer, nästan vinkelrätt från floden Huangpu och gatan Bund i öster, västerut mot den pirat- och kopiemarknaden vi handlade på. På vägen passeras massor av varuhus, fina affärer, restauranger (både fastfood och mer långsamma), caféer, parker, museer,… Trångt, gatuförsäljare, uppträdanden, tåg som går fram o tillbaka längs gatan. På tvärgatorna hittar du ofta ett kaotiska myller med gatumarknader och massor av serveringar direkt på gatan Vilka kontraster!

Piratmarknaden

Marknaden vi besökte (det finns säkert många fler) ligger på Nanjing (West) Road, Nr 580. På gatans norra sida. I samma hus finns en Burger Corner. Ett fyra-våningshus med massor av pyttesmå butiker. Jag tror att det fanns ett 80-tal butiker/våningsplan. Många av dem säljer exakt samma kopierade varor.

Nu gäller det att pruta, en konst som det tog en stund att bli bekväm med. Våra erfarenheter:

- Bestäm dig först om du vill ha en viss vara (det kan vara en bra idé att kolla i butiker hemma)

- Utgå från att du skall under 25% av första bud.

- Lämna butiken och låt dem springa ikapp dig. Gör de inte det har du gått för lågt. Gå till nästa butik som säljer samma sak och justera din prisnivå.

- När du bestämt dig så kolla varan noga. Fungerar alla dragkedjor, har alla fickor en bottensöm, är högen med kalsonger av samma storlek.

- Se till att du får med dig just den varan du provat och testat.

-Begär att dataprogrammet startas

-I en bra affär finns det två nöjda parter och prutning är en del av sättet att göra affärer.

Folkets Park (Renmin Gongyuan)

Kolonialtidens hästkapplöpningsbana är nu omgjord till en stor park. I södra delen ligger Shanghais museum. Kinas förnämsta museum av traditionella skatter.

Tips! I museet, med separat ingång, finns en bra museibutik samt bra toaletter.

I parken finns på söndagar en gigantisk ”äktenskapsmarknad”. Tiotusentals annonser efter man/kvinna. Fördelar som bostad, arbete, bil, sparpengar samt ålder och utseende affischeras upp. Ivriga föräldrar pratar väl om sitt barn, telefonnummer byts. Lite på sidan promenerar aspiranter runt i parken i en första bekantskap. Oerhört annorlunda.

Tips! I norra delen av parken ligger en bra offentlig toalett.

Jag provade tre programvaror, ingen gick att installera.

Fungerar alla dragkedjor?

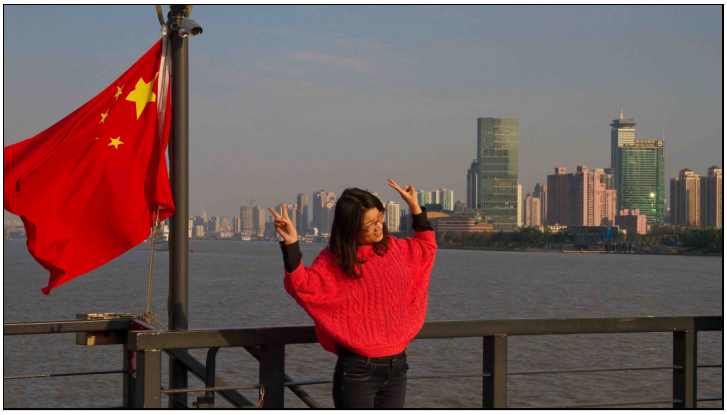

Flodtur med Pudong i bakgrunden

Pudong

Shanghais nyaste stadsdel. Tvärsöver floden Huangpu från Bundsidan sett var det bara sanka risfält för 20 år sedan. Då påbörjades ett gigantiskt snabbt exploateringsarbete. Stadens nya stadsdel där både det finansiella centrat finns, liksom tjusiga varuhus och restauranger i alla dessa nybyggda skyskrapor. Kineserna och shanghaiborna vill, verkligen vara störst, bäst och inte minst högst.

Här finns flera av världens högsta byggnader. Vi besökte Jin MaMao Tower, utsiktsplattformen på 88 våningen, ca 400 meter upp. Har du sett Bondfilmen Skyfall så utspelar sig några scener i Shanghai – Pudong – Jin Mao Tower.

TV-tornet Oriental Pearl lyser mot kvällshimlen ikapp med alla andra skyskrapor och på floden går upplysta restaurangbåtar fram och tillbaka.

Kanalstäder

Shangahai ligger i ett flackt deltalandskap. På landsbygden ligger flera ”kanalstäder”. Vi besökte en av dessa –Zhujiajio. Ett besök väl värt att rekommendera. Charmigt, vackert och många intryck kom väldigt nära. Vi vandrade längs gränderna, botaniserade bland de små affärerna, prutade, åt mat och besökte en sluten trädgård.

En av alla färjekarlar

Kanalbåtarna vickas fram längs kanalerna

Del av den slutna trädgården

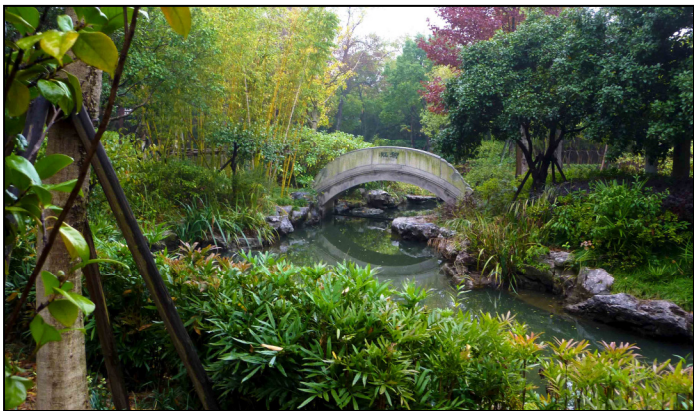

Mat och måltider

En vanlig kinesisk måltid består av ett antal smårätter. Oftast beställer man lika många rätter som antalet gäster. Plus några till. Alla tar mat från alla skålar, som ofta står på en snurrbar glasskiva mitt på bordet. Lägg upp en del på en pytteliten assiett framför dig. En liten skål för the. Det är pinnar som gäller. Som turist kan du fråga efter en gaffel. Ofta finns det små vita porslinsskedar att ta mat med.

Kinaköket är varierat. Allt från jättestark mat, till sött, till syrligt. Mycket vegetariskt, lite kött, lite fisk, goda skaldjur. Nästan alltid tyckte vi att det var gott. Men efter ett tiotal måltider så började det smaka mer och mer lika. Trösterikt att veta att de stora städerna har en massa olika restauranger, inte bara kinesiskt kök. Så det går att variera sig om du är där längre tid. Och det finns hamburgerbarer som livräddare.

Akrobatik

Vi var på akrobatikshow en kväll i Shanghai. Barn-ungdomar-vuxna som uppträdde i en alldeles fantastisk föreställning. Från skratt till ändlös spänning i balanstrick eller när fem motorcyklister fasansfullt fort körde runt runt, kors och tvärs i en liten metallboll.
Tips! Får du möjlighet – se den!

Summering

Att första gången åka till Kina på egen hand kräver större mod än vi har. Nästa gång kan vi tänka oss det, framförallt till Shanghai. En resa till blir det säkert. Den här försmaken gör att vi redan önskar oss mer och då gärna andra delar. Och gärna lite mer förberedda än vi var. Det finns gott om guideböcker, men vi kan konstatera att de åldras förfärande fort i det omvandlingstempo som kinas mer urbana delar genomför.

Första Klass reseguider är fortfarande mycket bra. Berlitz likaså. Vi lånade ett äldre exemplar av Wilmaguide från 2005 och vad gäller dagens Beijing och Shanghai var den redan ålderdomlig.

©Bild och text
Lasse & Ulla